

พต.หนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯตรังผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง มุ่งลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรชาวสวนยาง

พต. เร่งเดินหน้าขับเคลื่อน โครงการส่งเสริมผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงทดแทนปุ๋ยเคมีราคาแพง มุ่งลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรชาวสวนยาง พร้อมชู จ.ตรัง เป็นพื้นที่ต้นแบบในการสร้างเครือข่ายการผลิตและการตลาดที่เข้มแข็งยกระดับอาชีพและรายได้ให้ชุมชนแบบยั่งยืน

เมื่อวันอังคารที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ นายศรีศักดิ์ ธานี ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ นำคณะสื่อมวลชนเยี่ยมชมผลดำเนินงานโครงการการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงสูตรกรมพัฒนาที่ดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีราคาแพง (ปุ๋ยอินทรีย์ตราพะยูน) ในพื้นที่จังหวัดตรัง พร้อมเป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ชื่อ-ขายปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงสูตรกรมพัฒนาที่ดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีราคาแพงฯ ระหว่างวิสาหกิจชุมชนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง จ.ตรัง และการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) จังหวัดตรัง ณ วิสาหกิจชุมชนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

นายศรีศักดิ์ ธานี ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ เปิดเผยว่า... “จากสถานการณ์ปัญหาปุ๋ยเคมีราคาแพง การขาดแคลนปุ๋ย เนื่องจากประเทศผู้ผลิตลดปริมาณการส่งออกปุ๋ยเคมีทำให้อุปสงค์ลดลงแต่อุปทานมีมากขึ้น จึงทำให้ปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงขึ้นส่งผลทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการตัดสินใจในการผลิตของเกษตรกร ในความต้องการบำรุงพืช ประกอบกับกำลังผลิตปุ๋ยเคมีของประเทศไทยยังมีจำกัด กรมพัฒนาที่ดินโดยกองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน จึงได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนาการนำจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดินนำมาใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ต่างๆ ทั้งปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ สารป้องกันแมลงและกำจัดโรคและสารบำบัดน้ำเสียซึ่งสามารถนำไปทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดโรคและแมลงได้”

นอกจากนี้ ผลจากการวิจัยของนักวิชาการเกษตรกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าการสำรวจในสภาพพื้นที่ซึ่งมีลักษณะนิเวศวิทยาที่แตกต่างกัน จะมีชนิดและปริมาณของจุลินทรีย์ที่อาศัยอยู่มากมายมีความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสามารถจำแนกชนิด คัดเลือกสายพันธุ์จุลินทรีย์ นำมาใช้ประโยชน์สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพตอบสนองวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ทั้งด้านการปรับปรุงบำรุงดิน และส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช ได้แก่ สารเร่งซูปเปอร์ พต. ๑ สำหรับผลิตปุ๋ยหมัก สารเร่งซูปเปอร์ พต.๒ สำหรับผลิตน้ำหมักชีวภาพ จุลินทรีย์สำหรับพืชปรับปรุงดิน พต.๑๑ (ไลแออฟริกัมและปอเทือง) ปุ๋ยชีวภาพ พต.๑๒ และ พต.๑๓ ไมคอร์ไรซาสำหรับข้าวโพด การใช้จุลินทรีย์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช ได้แก่ สารเร่งซูปเปอร์ พต.๓ สำหรับผลิตเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมเชื้อสาเหตุโรครากและโคนเน่าของพืช สารเร่งซูปเปอร์ พต.๗ สำหรับผลิตสารควบคุมแมลงศัตรูพืช พต.๑๔ ไตรโคเดอร์มา การใช้พื้นฟูสภาพนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สารเร่งซูปเปอร์ พต.๖ ผลิตสารบำบัดน้ำเสีย ขจัดกลิ่นเหม็นและกำจัดลูกน้ำยุงรำคาญ ซึ่งการใช้ผลิตภัณฑ์สารเร่งจุลินทรีย์เหล่านี้ จึงเป็นการใช้นวัตกรรมทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งตอบสนองความต้องการของเกษตรกรในสภาวะที่ปุ๋ยเคมีมีราคาแพง

นายศรีศักดิ์ ธานี ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ กล่าวต่อว่า... "ที่ผ่านมากรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และฝึกอบรมหมอดินอาสาและเกษตรกรเครือข่ายภายใต้โครงการการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรให้บริการปัจจัยการผลิตด้านผลิตภัณฑ์สารเร่งจุลินทรีย์ต่างๆ ผ่านทางสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด มีศูนย์ถ่ายทอดความรู้ซึ่งดำเนินงานโดยหมอดินอาสากระจายอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ และได้ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพแก่เกษตรกรเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรโดยส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์สารเร่ง พด. ที่หลากหลาย"

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินมีพด.๑ - พด.๑๔ ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์เหล่านี้กรมพัฒนาที่ดินสนับสนุนสู่เกษตรกร เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการนำไปผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพสูง ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ สารป้องกันแมลงศัตรูพืช และจุลินทรีย์ควบคุมโรคพืช สามารถนำไปใช้ในการปลูกพืชต่างๆ ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมี จึงนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต ที่สำคัญยังช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพิ่มประสิทธิภาพ การทำเกษตรได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดิน มีนโยบายในการส่งเสริมเกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ลดการใช้ปุ๋ยเคมีราคาแพง เพื่อลดต้นทุนการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านการลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร โดยที่ผ่านมาได้ถ่ายทอดความรู้และฝึกอบรมหมอดินอาสาและเกษตรกรเครือข่ายภายใต้โครงการการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรให้บริการปัจจัยการผลิตด้านผลิตภัณฑ์สารเร่งจุลินทรีย์ต่างๆ ผ่านทาง สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด มีศูนย์ถ่ายทอดความรู้ซึ่งดำเนินงานโดยหมอดินอาสากระจายอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของเกษตรกรในสถานะที่ปุ๋ยเคมีราคาแพงได้เป็นอย่างดี

สำหรับ สถานีพัฒนาที่ดินตรังถือเป็นพื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจนในการส่งเสริม การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงสูตรกรมพัฒนาที่ดินเพื่อลดการใช้สารเคมีจนเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรในจังหวัดตรัง อย่างกว้างขวาง โดยผ่านการถ่ายทอดความรู้ให้กับเครือข่ายหมอดินอาสาจากนั้นขยายผลต่อไปยังเกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดตรัง จนเกิดเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงจังหวัดตรังและเครือข่ายรวม ๑๑ ราย ช่วยยกระดับสร้างรายได้สร้างอาชีพให้กับเกษตรกรผู้ผลิตปุ๋ยให้มีรายได้ช่องทางหนึ่ง

โดยจุดเริ่มต้นความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงฯ จังหวัดตรังและเครือข่าย เริ่มต้นจากการผลิตเพื่อใช้เอง หลังจากนั้นนายพรชัย ชื่นสกุล ซึ่งเป็นผู้เลี้ยงไก่ไข่รายใหญ่ของจังหวัดตรัง มีวัสดุคือมูลไก่ ค่อนข้างเยอะ จึงมีแนวคิดในการนำมูลไก่มาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ ประกอบด้วยจังหวัดตรังมีโรงงานผลิตน้ำยางและโรงงาน สกัดปาล์มน้ำมันหลายแห่ง ซึ่งโรงงานเหล่านี้มีกากตะกอนหรือมีวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่สามารถนำมาผลิตปุ๋ยหมัก ผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ทางสถานีพัฒนาที่ดินตรังและหมอดินอาสาจึงได้เข้ามาถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตให้กับ กลุ่มและเครือข่ายจนเกิดความเข้มแข็งและได้เจรจาซื้อขายผลผลิตปุ๋ยกับยกท.ตรัง จนเป็นตลาดหลักในการรับซื้อจนถึงปัจจุบัน